

Limiten l'accés als 'papers' de la Guerra Civil

Autor: Sílvia Marimon

Data de publicació: 04-04-2018

L'Arxiu Militar d'Àvila tanca la porta a la consulta de molts documents de l'exèrcit. Notícia del diari "Ara" a càrrec de la Sílvia Marimon del 4 d'abril del 2018.

L'Arxiu Militar d'Àvila limita l'accés a la documentació de la Guerra Civil

A partir d'ara accedir a la documentació de la Guerra Civil que guarda l'Arxiu Militar d'Àvila serà més complicat. El seu director, el coronel Juan A. Pérez-Chao, ha decidit que tota aquella documentació que porti l'etiqueta de secret o reservat no es podrà consultar. El segell es va posar als anys de la Guerra Civil i, per tant, no està classificada com a secreta segons la llei de secrets oficials aprovada el 1968. A més, el responsable de l'arxiu ha decidit que a partir del 2 d'abril s'ha de demanar cita prèvia per fer qualsevol consulta. Fins ara l'accés era lliure i obert.

Arxivers en peu de guerra

L'accés serà restringit fins que no es decideixi si aquesta documentació està subjecta a la llei de secrets oficials. El responsable de l'arxiu d'Àvila s'acull a l'article 67 d'un reglament militar aprovat el 1998. Segons aquest article, els responsables dels arxius militars tenen la potestat de permetre o no l'accés a segons quins documents. "És molt arbitrari, el que s'ha fet és reduir i dificultar l'accés a la documentació", assegura el vocal de recerca de l'Associació d'Arxivers i Gestors de Documents, Vicenç Ruiz. "De moment només ho ha fet l'Arxiu Militar d'Àvila, però el problema és que ho poden fer també la resta d'arxius militars", afegeix Ruiz.

No és la primera restricció. El 15 d'octubre del 2010, en un consell de ministres del govern socialista, es va decidir vetar l'accés a bona part de la documentació del ministeri d'Exteriors. Hi hagut protestes d'historiadors i investigadors, però l'accés continua restringit. Entre molts altres documents inaccessibles, hi ha les negociacions amb altres països, acords bilaterals o multilaterals, viatges dels monarques o de presidents del govern, entrevistes amb mandataris i diplomàtics estrangers...

En la majoria de democràcies, els documents històrics es fan públics passat un període de temps. Pot ser d'entre 25 i

50 anys després de la mort dels implicats. Es fa de manera automàtica i periòdica. Espanya és diferent. Només es desclassifica un document si se sol·licita. La llei sobre secrets oficials es va aprovar en temps de Franco: el 5 d'abril del 1968. Dictamina que els únics que poden decidir si s'obre un expedient són el consell de ministres i la junta de caps d'estat major. El procés és lent i arbitrari, perquè un govern pot decidir si fa públic un document en funció de si el pot perjudicar o no.

Superar la llei del 68 no és fàcil. El novembre del 2016 el PNB va presentar una proposició de llei al Congrés de Diputats per modificar la llei sobre secrets oficials. Entre altres coses, el PNB demanava que en tota classificació d'una matèria s'hi estableixi el termini de la seva vigència, que no pot superar els 25 anys per a matèries qualificades secretes i els 10 anys per a les reservades, llevat que el consell de ministres en disposi la pròrroga excepcional, en l'exclusiu cas de les matèries secretes, per un nou període màxim de 10 anys. La proposició va estar bloquejada -el PP es va aliar amb el PSOE i Ciutadans- fins al 20 de març. Enmig de les negociacions dels pressupostos, el PP va desbloquejar la proposició de llei.

Documentació requisada

“És injustificable que qualsevol documentació de la Guerra Civil es consideri secreta, en qualsevol democràcia europea seria pública”, assegura l'advocat i president de la Comissió de la Dignitat, Josep Cruanyes. L'Arxiu General Militar d'Àvila és un arxiu històric de titularitat estatal gestionat pel ministeri de Defensa. Guarda tota la documentació generada per l'exèrcit de terra des del 1936. Hi ha els papers dels dos bàndols que es van enfrontar durant la Guerra Civil i molta documentació, pública i privada, que van requisar els serveis d'intel·ligència durant el conflicte bèl·lic i durant el franquisme. Per exemple, hi ha els documents que els nazis van decomissar de les oficines que la Generalitat republicana tenia a París el 1940, i que posteriorment van entregar al govern franquista.

Diari Ara

Cultura

03/04/2018 23:41

Barcelona

Sílvia Marimon

https://www.ara.cat/cultura/LArxiu-Militar-documentacio-Guerra-Civil_0_1990001068.html